

ДО 80-РІЧЧЯ АНАТОЛІЯ ІВАНОВИЧА ГОНЧАРА

27 грудня 2011 р. виповнилося 80 років Анатолію Івановичу Гончару – широко визнаному вченому в галузі акустичної океанографії, гідроакустичних методів і засобів вивчення дна океанів і морів. А.І. Гончар – доктор технічних наук (1988), член-кореспондент НАН України (2006), директор Науково-технічного центру панорамних акустичних систем НАН України (з 1993 р.), заслужений діяч науки і техніки України (2002), лауреат Державної премії СРСР (1981).

Народився Анатолій Іванович у м. Оріхів Запорізької обл. у родині робітників. Після закінчення у 1961 р. Львівського політехнічного інституту А.І. Гончар розпочав трудову діяльність з посади інженера науково-дослідного інституту РИФ (м. Бельці, Молдова), підпорядкованого Міністерству суднобудівної промисловості СРСР. Пропрацювавши понад 30 років у цій організації, Анатолій Іванович пройшов велику науково-виробничу школу – набув корисного життєвого та широкого дослідно-конструкторського досвіду у галузі морської індустрії, тут сформувався його науковий світогляд. Він є головним конструктором перших радянських панорамних гідролокаторів та гідроакустичних комплексів для гідрографічного забезпечення безпеки мореплавства, океанологічних досліджень Світового океану, розвідки та освоєння його сировинних ресурсів. У 1979 р. А.І. Гончар захистив дисертацію на здобуття вченого ступеня кандидата, а у 1988 р. – доктора технічних наук.

Під керівництвом А.І. Гончара створено нові гідроакустичні засоби: ГБО-100М, ГБО-50, ГБО-100МП, ГБО-100МПА, ЕМ-100, експериментальний зразок параметричного профілографа, які відповідають сучасним вимогам обробки інформації, її збереження та відображення, забезпечують на світовому рівні виконання досліджень Світового океану та Антарктики. Серед унікальних проектів, над якими працював Анатолій Іва-

нович, є розробка гідроакустичної апаратури для розвідки сировинних ресурсів Світового океану, які залягають на глибині до 6000 м. Результат цієї роботи це по суті започаткування освоєння гідрокосмосу.

А.І. Гончар – науковий керівник і безпосередній виконавець значного циклу фундаментальних теоретичних і масштабних експериментальних досліджень з вивчення і вирішення проблемних питань, пов'язаних із забезпеченням високої ймовірності виявлення особливостей донного рельєфу морів та океанів, затонулих об'єктів та екологічних обстежень дна Дніпра, Азовського та Чорного морів, впливу мінливих умов підводного спостереження на ефективність гідролокаторів. Результати цих досліджень дали змогу створити основу загальної теорії панорамної гідролокації та розробити методологію високоефективних багатоцільових панорамних акустичних систем. Основні положення цієї роботи, ніде не друквані раніше, викладені в чотирьох монографіях.

Вагомим внеском ученого є втілення у життя проектів, здійснення яких допоможе Україні стати економічно могутньою і великою морською державою. Важливе значення має робота над проектом зі створення багатоцільових панорамних гідроакустичних засобів контролю екологічного стану і захисту навколишнього середовища під час розвідки та розробки нафти і газу на шельфі Азово-Чорноморського басейну, а також їх транспортування. Центром панорамних акустичних досліджень передбачається створення і розвиток єдиної математичної теорії гідроакустичних досліджень Світового океану, а також створення багатофункціональних гідроакустичних комплексів.

А.І. Гончар – автор численних наукових праць у галузі океанографії, понад 30 авторських свідоцтв СРСР і 12 патентів України на винахід. Учений веде плідну науково-практичну, науково-організаційну роботу та громадську діяльність. Він є членом координаційних рад, науковим координатором цільових міжнародних і національних державних програм. Як талановитий науковець, організатор, керівник, мужня, яскрава особистість, Анатолій Іванович Гончар неодноразово відзначений різними нагородами та високими державними відзнаками.

Редакційна колегія журналу “Геоінформатика” щиро вітає Анатолія Івановича – вченого-патріота, відкритого, шляхетного людину з прекрасним ювілеєм. Зичить йому, спадкоємцю козацьких генів, міцного здоров'я та невичерпної енергії ватажка, нових пошуків і відкриттів, успіхів у здійсненні всього бажаного і задуманого!